

Lp.	Temat projektu	Wprowadzenie do tematyki badań	Kompetencje rozwijane dzięki udziałowi w projekcie	Imię i nazwisko oraz tytuł lub stopień naukowy opiekuna projektu	Informacje o opiece projektu	Nazwa Katedry/Instytutu
1	Wielkie spory międzynarodowe XX w.	Wiek XX obfitował w różnego rodzaju konflikty, w tym doszło do dwóch wojen o charakterze światowym. Ale nie wszystkie spory kończyły się jednak zbrojnie - były i takie, które trwały latami a walka toczyła się na płaszczyźnie dyplomatycznej czy propagandowej. Analiza tego, jakich środków chwyтали się uczestnicy gry na arenie międzynarodowej, aby osiągnąć swoje cele - to będzie sedno projektu.	Uczestnicy ze uczniów szkół średnich nabędą następujące umiejętności: poszukiwanie materiałów na interesujący ich temat; krytyczna analiza zdobytych informacji; porównywanie wiedzy osiągniętej z różnych źródeł; przygotowanie wypowiedzi ustnych i prezentacji; dyskusja nad wypowiedziami innych uczestników grupy; uznanie innych niż własny punktów widzenia.	dr hab. Dariusz Jeziorny, prof. UŁ	Dariusz Jeziorny specjalizuje się w historii dyplomacji i stosunków międzynarodowych XX-XXI w., historii myśli politycznej w XIX-XX w., problematyce mniejszości narodowych i konfliktów narodowościowych, a także dziejach Kościoła Rzym.-Kat.	Katedra Historii Powszechnej Najnowszej UŁ
2	Psychologizacja barw w twórczości polskich artystów szkoły monachijskiej	Projekt poświęcony jest roli barwy w twórczości polskich artystów związanych ze środowiskiem monachijskim w drugiej połowie dziewiętnastego wieku, m.in. Józefa Brandta, Alfreda Wierusza-Kowalskiego, Maksymiliana Gierymskiego i Józefa Chełmońskiego. Analiza wybranych obrazów pozwoli zbadać, w jaki sposób kolor, światło i tonacja współtworzą nastrój przedstawienia, podkreślają charakter sceny oraz wspierają narrację. Psychologizacja barwy zostanie potraktowana jako jeden z elementów interpretacji obrazu, obok kompozycji, tematu i środków malarskich.	Udział w projekcie rozwinie umiejętność analizy formalnej dzieła sztuki, zwłaszcza w zakresie koloru, światła, kompozycji i nastroju. Uczestnik nauczy się porównywać wybrane obrazy twórców tzw. "szkoły monachijskiej", np. Józefa Brandta, Alfreda Wierusza-Kowalskiego, Maksymiliana Gierymskiego i Józefa Chełmońskiego, Olgi Boznańskiej czy Henryka Weyssenhoffa, formułować wnioski interpretacyjne oraz osadzać dzieła w kontekście historyczno-artystycznym. Rozwinie także umiejętność pracy z literaturą naukową, argumentacji. Ponadto w trakcie zajęć dokona krytycznej oceny informacji i odpowiedzialnego wykorzystania narzędzi AI, a także przygotowania prezentacji multimedialnych oraz jasnego prezentowania wyników własnych badań przed szerszym gronem.	dr hab. Aneta Pawłowska, prof. UŁ	Prof. UŁ dr hab. Aneta Pawłowska jest historyczką sztuki, dyrektorką Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego. Jej badania obejmują malarstwo europejskie, kulturę wizualną, muzeologię oraz sztukę Afryki Subsaharyjskiej. Jest autorką i współautorką licznych książek i artykułów naukowych, w tym publikacji poświęconych malarstwu i kulturze artystycznej dziewiętnastego wieku.	Katedra Historii Malarstwa i Rzeźby Instytut Historii Sztuki, Wydział Filozoficzno-Historyczny, Uniwersytet Łódzki
3	Polskie losy na Wschodzie po 17 września 1939 r./Historie rodzinne z archiwów domowych	Uczestnicy programu będą mieli okazję zapoznać się z oryginalnymi i niepowtarzalnymi materiałami źródłowymi dotyczącymi wywózki ludności polskiej w głąb ZSRR podczas II wojny światowej, a także procesami ich repatriacji. Będą to wspomnienia, relacje, fotografie, dokumenty, a także przedmioty - niemi świadkowie przeszłości. Na ich podstawie powstanie projekt dotyczący wybranych zagadnień z tej problematyki. Opcjonalnie możliwe jest stworzenie projektu na podstawie historii własnej rodziny z wykorzystaniem zasobów domowego archiwum.	1. Zapoznanie się z różnymi typami źródeł dotyczących XX w. 2. Krytyczne wykorzystanie źródeł wspomnieniowych, dokumentów, listów itp. 3. Umiejętności w zakresie przeprowadzania wywiadu ze świadkiem historii. 4. Stworzenie na podstawie zebranego materiału syntezy. 5. Wyciąganie logicznych wniosków ze źródeł. 6. Porządkowanie materiałów historycznych.	dr Wojciech Marciniak	dr Wojciech Marciniak – pracownik Instytutu Historii UŁ, kierownik Archiwum Sybiraków UŁ, popularyzator historii, specjalizuje się w dziejach obywateli polskich na Wschodzie po 17 września 1939 r., szczególnie zaś w procesach ich przesiedleń i repatriacji. Autor dwóch monografii i licznych artykułów oraz redaktor tomu źródłowego poświęconych tej problematyce.	Archiwum Sybiraków UŁ
4	Historia PRL filmem opowiedziana	Polska Rzeczpospolita Ludowa jest kojarzona z wieloma charakterystycznymi atrybutami. Jednym z nich były ówczesne filmy. Część z nich służyła wyłącznie do wychwalania ówczesnych realiów, inne jednak (mimo obowiązującej cenzury) ukazywały absurdy tego państwa, a jeszcze inne były zdolne do pewnej krytyki władzy ludowej. W projekcie poznasz najważniejsze filmy owej epoki, zarówno te wychwalające rządy komunistów, jak i te wyśmiewające minioną rzeczywistość a także zobaczysz jak zmieniająca się sytuacja polityczna i społeczna PRL wpływała na zmiany polskiej kinematografii.	Dzięki udziałowi w projekcie poznasz najważniejsze filmy powstałe w PRL, takie jak „Popiół i diament”, czy „Człowiek z Marmuru” Andrzeja Wajdy, a także „Barwy ochronne” Krzysztofa Zanussiego. Zwiększysz swoją umiejętność interpretacji dóbr kultury, a także pogłębisz świadomość tego jak realia historyczne w którym dany utwór powstał wpływają na jego treść i przesłanie. Dodatkowo uzupełnisz swoją wiedzę na temat PRL, lepiej zrozumiesz schematy działania autorytarnego państwa, a także dowiesz się jakie postępowanie wybierali artyści, by móc tworzyć mimo tych niesprzyjających warunków.	mgr Jakub Kuliś	Pracuję od 2024 r. na Uniwersytecie Łódzkim w Katedrze Historii Polski i Świata po 1945 r. jako asystent. Interesuje się dziejami PRL w szczególności historią PZPR, ówczesną kulturą i polityką partii względem młodzieży. Aktualnie przygotowuję rozprawę doktorską będącą biografią Józefa Teichmy. Jestem absolwentem XXV LO w Łodzi.	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r./Instytut Historii UŁ
5	Oblicza kolonializmu w XIX wieku i okresie międzywojennym	Czym właściwie był kolonializm i jakie przybierał formy na przestrzeni dekad? Czym różniło się japońskie podejście do ekspansji kolonialnej od tego przyjmowanego przez zachodnie mocarstwa? Jakie znaczenie miały czynniki gospodarcze, społeczne i kulturowe? Czym dominium różniło się od kolonii lub protektoratu? W jaki sposób proces kolonizacji i budowania kolonialnych imperiów wpływał na sztukę, modę i architekturę? Na te i inne pytania postaramy się odpowiedzieć wraz z uczestnikami programu, dostosowując kierunek badań do ich osobistych zainteresowań i preferowanych kierunków badawczych.	Uczestnicy projektu będą mieli okazję zapoznania się z podstawami warsztatu pracy historyka. Nauczą się krytycznie analizować i interpretować źródła i opracowania, wybierać i dostosowywać metody badawcze w swoich dociekaniach. Wiedza w projekcie stosowana będzie do rozwiązywania praktycznych problemów badawczych. Uczestnicy dowiedzą się również jak etycznie i skutecznie wykorzystywać nowe technologie w swojej pracy. Niemniej ważne będzie kształtowanie umiejętności publicznych wystąpień, tworzenia krótkich form przekazu i prezentowania wyników badań z pewnością i swobodą.	dr Antonina Pawłowska	Historyczka, autorka monografii Narodziny nowego dominium. Traktat brytyjsko-irlandzki z 1921 roku. W swoich badaniach zajmuje się historią stosunków brytyjsko-irlandzkich w pierwszych dekadach XX wieku oraz problematyką życia społecznego i politycznego Wysp w tym okresie. W Instytucie Historii prowadzi konwersatoria z historii powszechnej XIX wieku i zajęcia dotyczące problematyki kolonialnej.	Katedra Historii Powszechnej Najnowszej, Instytut Historii

6	Motywy biograficzne w twórczości Salvadora Dalego	Twórczość Salvadora Dalego bywa odczytywana wyłącznie przez pryzmat surrealistycznej estetyki, tymczasem znaczna część jej motywów ma źródło w doświadczeniach biograficznych artysty. Śmierć starszego brata, relacja z ojcem, krajobrazy Katalonii oraz obecność Gali powracają w obrazach jako stałe, przetworzone symbole. Projekt zakłada analizę wybranych dzieł z lat 1929–1954 i skonfrontowanie ich z autobiograficznymi tekstami malarza, zwłaszcza z „Sekretnym życiem Salvadora Dalego”. Celem badania jest sprawdzenie, w jakim stopniu autokreacja artysty kształtowała jego ikonografię.	Uczennica rozwinie umiejętność samodzielnej analizy dzieła plastycznego oraz krytycznej pracy ze źródłem autobiograficznym, które wymaga oddzielenia faktu od artystycznej legendy. Wzmocni kompetencje badawcze: formułowanie problemu, dobór literatury przedmiotu, sporządzanie przypisów i bibliografii. Nauczy się także budować spójny wywód argumentacyjny i prezentować wnioski przed audytorium, co obejmuje przygotowanie materiału ikonograficznego oraz odpowiadanie na pytania. Projekt kształtuje ponadto systematyczność i odpowiedzialność za realizację harmonogramu.	dr Adam Drozdowski	Dr Drozdowski w swojej codziennej pracy dydaktycznej prowadzi zajęcia dotyczące sztuki awangardowej. Badał twórczość Dalego oraz surrealistów, w szczególności w kontekście związków nurtu z modą. Posiada także doświadczenie w prowadzeniu zajęć metodą tutoringu, wspierając uczniów w samodzielnym formułowaniu problemów badawczych i pracy ze źródłami.	Katedra Historii Malarstwa i Rzeźby / Instytut Historii Sztuki
7	Ewolucja i symbolika polskiego munduru wojkowego	Projekt badawczy poświęcony ewolucji i symbolice polskiego munduru wojkowego ma na celu szczegółowe prześledzenie ewolucji i zmian żołnierskiego ubioru na przestrzeni dziejów. Szczegółowa analiza munduru i jego symboliki pozwala na odszyfrowanie narodowe, społeczne i polityczne znaczenia wpisane w poszczególne elementy umundurowania Celem jest również wykazanie, jak ubiór wojska budował tożsamość narodową.	W ramach tematu uczeń doskonali krytyczne myślenie poprzez analizę źródeł historycznych. Rozwija warsztat badawczy, ucząc się sprawnego wyszukiwania oraz selekcji literatury naukowej. Praca nad symboliką munduru kształtuje umiejętność interpretacji znaków i barw, łącząc historię z wiedzą o kulturze. Uczeń wyciąga wnioski przyczynowo-skutkowe, "czytając" mundur w szerszym kontekście historycznym . Ponadto udział w projekcie rozwija umiejętność prezentacji wyników badaniach (np. w formie multimedialnej).	dr Ilona Florczak	Zainteresowania badawcze - historia XIX i XX w., biografistyka i archiwoznawstwo; prowadzenie zajęć z munduroznawstwa i falerystyki	Instytut Historii UŁ, Katedra Historii Historiografii i Nauk Pomocniczych Historii
8	Pionierki na start. Losy i kariery liderek polskiego sportu kobiecego do 1939 roku	Projekt badawczy koncentruje się na pionierskim okresie rozwoju polskiego sportu kobiecego do 1939 roku. Wykorzystując metodologię herstory oraz biografistyki, uczestnik zrekonstruuje losy wybitnych sportsmenek, które w okresie II Rzeczypospolitej przełamywały bariery społeczne. Analiza przedwojennej prasy sportowej, dokumentów z epoki oraz pamiętników pozwoli ukazać ich drogę do międzynarodowych sukcesów, w tym olimpijskich laurów. Badania ukażą, jak pasja sportowa stawiała się dla nich narzędziem emancypacji i zmiany tradycyjnego modelu ról społecznych.	Udział w projekcie pozwoli uczniowi opanować kluczowe elementy warsztatu naukowego historyka. Uczestnik rozwinie umiejętność krytycznej analizy i interpretacji przedwojennych materiałów prasowych oraz źródeł archiwalnych. Nauczy się stosować perspektywę herstoryczną i biograficzną w badaniach nad przeszłością. Projekt rozwinie także cenne kompetencje miękkie: samodzielność w planowaniu etapów pracy naukowej, precyzyjne redagowanie tekstów naukowych oraz sztukę publicznej prezentacji własnych wniosków badawczych podczas końcowego seminarium uniwersyteckiego.	dr Anna Śmiechowicz	dr Anna Śmiechowicz – historyk, doktor nauk humanistycznych i adiunkt w Katedrze Historii Polski XIX wieku na Uniwersytecie Łódzkim. Swoje zainteresowania badawcze koncentruje wokół dziejów kultury fizycznej i sportu do 1939 roku, łącząc je z biografistyką osób powiązanych z dziejami aktywności fizycznej w Polsce. Prywatnie pasjonatka dobrej książki oraz bliższych i dalszych wycieczek rowerowych.	Katedra Historii Polski XIX wieku/Instytut Historii UŁ
9	Fantastyczny świat „Ogrodu rozkoszy ziemskich” Hieronima Boscha	„Ogród rozkoszy ziemskich” Hieronima Boscha to jedno z najbardziej niezwykłych i zagadkowych dzieł w historii sztuki. Obraz wypełniają liczne zwierzęta, fantastyczne istoty, ogromne owoce i tajemnicze budowle, a znane elementy rzeczywistości przybierają w nim zaskakujące formy. Uczestnik projektu przyjrzy się wybranym motywom, opíše je i spróbuje odkryć ich możliwe znaczenia. Zastanowi się także, skąd Bosch mógł czerpać inspiracje oraz jaką rolę fantastyczne motywy odgrywają w opowieści o ludzkich pragnieniach, zachowaniach, grzechach i lękach.	Uczestnik projektu nauczy się uważnie oglądać dzieło sztuki, dostrzegać jego szczegóły oraz samodzielnie formułować pytania i wnioski. Rozwinie umiejętność rozpoznawania i opisywania motywów przedstawionych w dziele, a także porównywania różnych sposobów ich interpretacji. Przygotowując prezentację podsumowującą projekt, nauczy się także porządkować zgromadzony materiał i spójnie przedstawiać wyniki własnej pracy.	dr Magdalena Górską	Dr Magdalena Górską jest historyczką sztuki. Prowadzi wykłady i ćwiczenia poświęcone historii sztuki, w tym zajęcia rozwijające umiejętność analizy i interpretacji dzieł. Uczestniczyła w realizacji licznych projektów naukowych, edukacyjnych i popularyzatorskich. W pracy dydaktycznej wspiera studentów w rozwijaniu własnych zainteresowań i przygotowywaniu pierwszych projektów badawczych.	Katedra Historii Malarstwa i Rzeźby, Instytut Historii Sztuki
10	Wielcy odkrywcy i podróżnicy w dobie nowożytnej (znane i mało znane wyprawy oraz ekspedycje)	XV–XVIII wiek to epoka wielkich podróży europejskich żeglarzy. Wynalezienie i udoskonalenie kompasu, astrolabium, laski św. Jakuba, a także budowa szybkich i zwrotnych statków (karawele, karaki) umożliwiły żeglugę w trudnych warunkach i dotarcie do odległych lądów. W tym okresie kluczowe były odkrycia: Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy (1498, droga morska do Indii), Ferdynanda Magellana (pierwsze opłynięcie globu), ale też wcześniejsze wyprawy Bartolomeo Diasa (1488, Przylądek Dobrej Nadziei) i późniejsze Jamesa Cooka, który jako pierwszy zbadał i zmapował wschodnie wybrzeże Australii (1770).	•Wyszukiwanie literatury i źródeł potrzebnych do realizowanego tematu. •Rozwijanie umiejętności krytycznej pracy ze źródłem historycznym i opracowaniami naukowymi. •Analiza źródeł oraz literatury przedmiotu prowadząca do próby syntetyzowania problemu badawczego. •Rozwijanie umiejętności badawczych poprzez analizę źródeł.	dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ	Dr hab. prof. UŁ Małgorzata Karkocha zajmuje się historią nowożytną powszechną, dziejami sztuki i kultury XVI–XVIII w., recepcją współczesnych wydarzeń w prasie stanisławowskiej, historią regionalną. Osobne pole jej zainteresowań badawczych stanowi epigrafika oraz kampanologia (nauka o dzwonach). Jest autorką kilku książek oraz ponad 100 artykułów i drobnych prac o charakterze naukowym.	Katedra Historii Nowożytnej

11	Reformacja i konflikty religijne w Europie	Reformacja była ruchem o charakterze religijno-społecznym, który doprowadził do rozłamu chrześcijaństwa i powstania protestantyzmu, zapoczątkowanym przez Marcina Lutra w opozycji do praktyk Kościoła katolickiego (m.in. handel odpustami). Wzrost znaczenia reformacji spowodował konflikty religijne i wojny domowe w Europie, zwłaszcza w Niemczech (wojna chłopska, wojna trzydziestoletnia) i Francji (wojny hugenockie), a w ostatecznym rozrachunku zmienił krajobraz religijny (i polityczny) Europy.	• Rozwijanie umiejętności krytycznej pracy ze źródłem historycznym i opracowaniami naukowymi. • Poszerzenie możliwości interpretacyjnych źródeł historycznych. • Analiza źródeł oraz literatury przedmiotu prowadząca do próby syntetyzowania problemu badawczego. • Umiejętność planowania i rozwijania badań naukowych.	dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ	Dr hab. prof. UŁ Małgorzata Karkocha zajmuje się historią nowożytną powszechną, dziejami sztuki i kultury XVI–XVIII w., recepcją współczesnych wydarzeń w prasie stanisławowskiej, historią regionalną. Osobne pole jej zainteresowań badawczych stanowi epigrafika oraz kampanologia (nauka o dzwonach). Jest autorką kilku książek oraz ponad 100 artykułów i drobnych prac o charakterze naukowym.	Katedra Historii Nowożytnej
12	Historia Anglii w XVI–XVIII wieku	Historia Anglii w czasach nowożytnych to okres wielkich przemian, zapoczątkowany przez schizmę religijną Henryka VIII i rozwój monarchii parlamentarnej, zakończony powstaniem Wielkiej Brytanii (1707) oraz rewolucją przemysłową w XVIII stuleciu. Okres ten cechuje wzmocnienie pozycji parlamentu, ekspansja kolonialna oraz wzrost potęgi państwa, co utorowało drogę do jego dominacji na świecie w kolejnym stuleciu.	• Poszukiwanie literatury i źródeł potrzebnych do realizowanego tematu. • Rozwijanie umiejętności krytycznej pracy ze źródłem historycznym i opracowaniami naukowymi. • Analiza źródeł oraz literatury przedmiotu prowadząca do próby syntetyzowania problemu badawczego. • Umiejętność planowania i rozwijania badań naukowych.	dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ	Dr hab. prof. UŁ Małgorzata Karkocha zajmuje się historią nowożytną powszechną, dziejami sztuki i kultury XVI–XVIII w., recepcją współczesnych wydarzeń w prasie stanisławowskiej, historią regionalną. Osobne pole jej zainteresowań badawczych stanowi epigrafika oraz kampanologia (nauka o dzwonach). Jest autorką kilku książek oraz ponad 100 artykułów i drobnych prac o charakterze naukowym.	Katedra Historii Nowożytnej
13	Dzieje kultury i sztuki XVI–XVIII wieku	Wiek XVI i XVII to czas rozwoju w sztuce dwóch wielkich stylów: renesansu i baroku, po których przyszedł kolejny stulecie rokoka i klasycyzm. Każdy z tych nurtów odzwierciedlał nowe idee, zarazem rozwijał się na bazie poprzednich. W XVI–XVII w. głównym ośrodkiem artystycznym były Włochy, gdzie powstały najważniejsze dzieła architektury, rzeźby i malarstwa; skąd nowe idee promieniowały na całą Europę. W wieku XVIII rolę tę przejęła Francja, stając się wzorem do naśladowania w dziedzinie kultury i sztuki.	• Umiejętność poszukiwania literatury i źródeł przydatnych do tematu. • Umiejętność planowania i rozwijania badań naukowych. • Zdobycie szerszej wiedzy w celu osadzenia problemu w kontekście historycznym i społecznym. • Rozwijanie umiejętności analizy dzieła sztuki (analiza stylistyczna i ideowa). • Poszerzenie możliwości interpretacyjnych dzieła sztuki.	dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ	Dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ jest historykiem sztuki i historykiem. Zajmuje się historią nowożytną powszechną, dziejami sztuki i kultury XVI–XVIII w., ze szczególnym uwzględnieniem baroku, recepcją współczesnych wydarzeń w prasie stanisławowskiej, historią regionalną. Osobne pole jej zainteresowań badawczych stanowi epigrafika oraz kampanologia (nauka o dzwonach).	Katedra Historii Nowożytnej
14	Dzwon czy złom? Dzwony kościelne utracone w wyniku I i II wojny światowej na ziemiach polskich	I i II wojna światowa przyniosły bezpowrotną stratę tysięcy dzwonów kościelnych w całej Europie. Traktowane jako cenny surowiec militarny, były masowo konfiskowane przez władze wojskowe i przetwarzane na amunicję oraz armaty. W samej Polsce zarekwirowano dziesiątki tysięcy obiektów – często o ogromnej wartości historycznej, artystycznej i kulturowej. Choć nieliczne egzemplarze uniknęły przetopienia i odnaleziono je po wojnie na tzw. cmentarzyskach dzwonów w Niemczech, większość zabytkowych instrumentów przypadła bezpowrotnie, pozostawiając trwałą wyrwę w dziedzictwie narodowym.	• Umiejętność pracy ze źródłami, analizowania dokumentów oraz krytycznej oceny informacji. • Umiejętność łączenia odległych faktów, weryfikowania historii danych obiektów i wyciąganie wniosków na podstawie fragmentarycznych śladów. • Poznanie zasad katalogowania dziedzictwa kulturowego oraz tworzenia opisów obiektów sztuki i ludwisarstwa. • Umiejętność przekładania trudnych, archiwalnych danych na przystępne opisy, teksty naukowe czy posty edukacyjne. • Budowanie świadomości dotyczącej ochrony lokalnego dziedzictwa i pamięci historycznej. • Praca w zespole badawczym (udział w projekcie powiązany jest z realizacją grantu MKiDN dotyczącego strat wojennych).	dr hab. Małgorzata Karkocha, prof. UŁ	Dr hab. prof. UŁ Małgorzata Karkocha jest historykiem sztuki i historykiem. Zajmuje się historią nowożytną powszechną, dziejami sztuki i kultury XVI–XVIII w., recepcją współczesnych wydarzeń w prasie stanisławowskiej, historią regionalną, epigrafiką i kampanologią. Obecnie realizuje projekt MKiDN dotyczący dzwonów kościelnych z terenu diecezji kieleckiej utraconych w wyniku II wojny światowej	Katedra Historii Nowożytnej
15	Bałkańska beczka prochu – dzieje państw i narodów Bałkanów w XX wieku	Bałkany od dawna uchodziły za tzw. beczkę prochu i tygiel narodów – obszar, gdzie zderzają się interesy mocarstw, a skomplikowana mozaika narodów, religii i kultur prowadzi do konfliktów. W XX w. region ten stał się areną kluczowych wydarzeń: od wybuchu I wojny światowej, przez burzliwe procesy narodotwórcze, okresy rządów autorytarnych i okupacji, w cieniu zimnej wojny – jako miejsce rywalizacji Wschodu z Zachodem, po dramatyczny rozpad Jugosławii i krwawe wojny lat 90., czyli konflikty zbrojne w Słowenii, Chorwacji, Bośni i Hercegowinie oraz w Kosowie, i interwencje międzynarodowe.	Udział w projekcie pozwoli uczniowi rozwinąć kompetencje przydatne w dalszej edukacji, np. pogłębi umiejętność krytycznej analizy źródeł historycznych – od dokumentów dyplomatycznych po relacje świadków. Uczeń nauczy się również poszukiwać i syntetyzować informacje z wielu dziedzin: historii, politologii, geografii i in. Praca wzmocni kompetencje badawcze, planowanie i organizację własnych działań oraz prezentację wyników w formie ustnej lub pisemnej, a także zdolność dostrzegania współczesnych konsekwencji dawnych konfliktów, co sprzyja kształtowaniu postawy dialogu i tolerancji.	dr Sławomir Lucjan Szczesio	Doktor n. humanistycznych w zakresie historii (specjalność: historia powszechna najnowsza). Zainteresowania naukowe: dzieje najnowsze Europy Wschodniej i Bałkanów, konflikty zbrojne XX i XXI w. Autor ponad 30 publikacji; współautor książki Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych (2009) i współredaktor Bałkany Zachodnie w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego (2015).	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r. / Instytut Historii UŁ

16	Od Lenina do Putina – dzieje Rosji i Związku Radzieckiego w XX wieku	Historia Rosji i Związku Radzieckiego w XX stuleciu to dzieje gwałtownych przemian politycznych, społecznych i gospodarczych, które miały wpływ nie tylko na losy tego państwa, lecz także Europy i całego świata. Od rewolucji październikowej i rządów Lenina, przez stalinizm i zimną wojnę, aż po rozpad ZSRR i narodziny współczesnej Rosji rządzonej przez Putina – każdy z tych etapów ukazuje napięcia między władzą a społeczeństwem, ideologią a realiami codziennego życia oraz rywalizację z wrogami zewnętrznymi i wewnętrznymi (czasami wyimaginowanymi) i narzucanie swej woli słabszym.	Udział w projekcie pozwoli uczniowi rozwinąć kompetencje kluczowe dla młodego badacza historii, np. pogłębi umiejętność krytycznej analizy źródeł, badania mechanizmów władzy autorytarnej i polityki imperialnej, planowanie i organizację własnych działań oraz prezentację wyników w formie ustnej lub pisemnej, a także zdolność łączenia wydarzeń związanych z dziejami Związku Radzieckiego / Rosji z kontekstem globalnym w XX stuleciu. Uczeń doskonali również kompetencje cyfrowe i informacyjne, poszukując oraz selekcionując materiały.	dr Sławomir Lucjan Szczesio	Doktor n. humanistycznych w zakresie historii (specjalność: historia powszechna najnowsza). Zainteresowania naukowe: dzieje najnowsze Europy Wschodniej i Bałkanów, konflikty zbrojne XX i XXI w. Autor ponad 30 publikacji; współautor książki Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych (2009) i współredaktor Bałkany Zachodnie w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego (2015).	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r. / Instytut Historii UŁ
17	Za żelazną kurtyną – dzieje państw i narodów bloku wschodniego	Po II wojnie światowej Europa została podzielona „żelazną kurtyną”, oddzielając państwa demokratycznego Zachodu od krajów podporządkowanych ZSRR. Powstał w ten sposób tzw. blok wschodni – obszar, w którym narody Europy Wschodniej musiały zmagać się z narzuconymi przez Sowietów rządami partii komunistycznych, ograniczeniami wolności, cenzurą i ingerencją w codzienne życie obywateli. Badanie dziejów państw bloku może pomóc zrozumieć, jak ideologia i geopolityka kształtowały losy milionów ludzi oraz dłaczego proces upadku komunizmu pod koniec XX w. miał tak wielkie znaczenie dla całej Europy.	Udział w projekcie pozwoli rozwinąć wielu kompetencji ważnych dla młodego badacza historii, m.in. umiejętność krytycznej analizy źródeł historycznych, interpretowania wydarzeń i dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych. Może ponadto wpłynąć na kompetencje obywatelskie – świadomość praw człowieka, wartości demokratycznych i odpowiedzialności społecznej. Uczeń doskonali również kompetencje cyfrowe i informacyjne, poszukując oraz selekcionując materiały.	dr Sławomir Lucjan Szczesio	Doktor n. humanistycznych w zakresie historii (specjalność: historia powszechna najnowsza). Zainteresowania naukowe: dzieje najnowsze Europy Wschodniej i Bałkanów, konflikty zbrojne XX i XXI w. Autor ponad 30 publikacji; współautor książki Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych (2009) i współredaktor Bałkany Zachodnie w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego (2015).	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r. / Instytut Historii UŁ
18	Świat w ogniu – globalny konflikt 1939–1945	Druga wojna światowa, trwająca w latach 1939–1945, była największym konfliktem zbrojnym w dziejach ludzkości. Objęła niemal wszystkie kontynenty i zaangażowała dziesiątki państw, zmieniając oblicze polityki, gospodarki i społeczeństw. Starcie totalitarnej ideologii z demokratycznymi wartościami, ogromne straty ludzkie, walki na wielu frontach oraz rozwój nowych technologii militarnych – to tylko niektóre z jej wymiarów. Badany temat pozwoli lepiej zrozumieć przyczyny, przebieg i konsekwencje globalnej wojny oraz dostrzec jej wpływ na współczesny porządek świata.	Udział w projekcie pozwoli uczniowi rozwijać szerokie spektrum kompetencji ważnych dla młodego badacza, jak np. umiejętność poszukiwania, selekcji i analizy źródeł historycznych, pracy z tekstem i materiałem ikonograficznym, planowania pracy badawczej, organizacji informacji i prezentowania wyników, wyciąganie samodzielnych wniosków. Praca umożliwi również krytyczne spojrzenie na wydarzenia II wojny światowej w kontekście globalnym i regionalnym.	dr Sławomir Lucjan Szczesio	Doktor n. humanistycznych w zakresie historii (specjalność: historia powszechna najnowsza). Zainteresowania naukowe: dzieje najnowsze Europy Wschodniej i Bałkanów, konflikty zbrojne XX i XXI w. Autor ponad 30 publikacji; współautor książki Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych (2009) i współredaktor Bałkany Zachodnie w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego (2015).	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r. / Instytut Historii UŁ
19	Nieustanny konflikt – dzieje wojen po 1945 roku	Tuż po zakończeniu II wojny światowej, która przyniosła śmierć i cierpienie milionom ludzi, wielu marzyło o pokoju. Niestety, od 1945 roku doszło na całym świecie do wielu wojen, tych powszechnie znanych, jak np. w Korei, Wietnamie, Afganistanie, Iraku czy Ukrainie, oraz mniej obecnych w świadomości społecznej, jak wojna domowa w Grecji, wojna algierska, konflikty w Kongu i o Górski Karabach czy wojna iracko–irańska. Wiele z nich miało zróżnicowany charakter i skalę, a także było tzw. wojnami zastępczymi, w których mocarstwa wspierały lokalne strony, unikając bezpośredniego starcia.	Udział w projekcie pozwoli rozwijać u ucznia umiejętność krytycznej analizy wydarzeń historycznych, rozumienia procesów politycznych i społecznych współczesnego świata oraz dostrzegania ich związków z przeszłością. Młody badacz kształci zdolność poszukiwania, pracy i interpretacji z różnorodnymi źródłami, formułowania własnych ocen, myślenia krytycznego, dostrzegania przyczyn i skutków konfliktów, rozpoznawanie propagandy i uproszczeń. Projekt umożliwi także zrozumienie, jak konflikty po 1945 roku wpływają na dzisiejszy świat i bezpieczeństwo regionalne i globalne.	dr Sławomir Lucjan Szczesio	Doktor n. humanistycznych w zakresie historii (specjalność: historia powszechna najnowsza). Zainteresowania naukowe: dzieje najnowsze Europy Wschodniej i Bałkanów, konflikty zbrojne XX i XXI w. Autor ponad 30 publikacji; współautor książki Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych (2009) i współredaktor Bałkany Zachodnie w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego (2015).	Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r. / Instytut Historii UŁ
20	Spór o ołtarz Wiktorii w rzymskiej Kurii jako symbol religijnego przełomu IV wieku	Spór o ołtarz Wiktorii w rzymskiej Kurii z lat 80. IV wieku to jeden z najbardziej wyrazistych symboli religijnego przełomu późnego antyku. Konflikt wokół usunięcia posągu z miejsca obrad senatu wykroczył poza ramy debaty administracyjnej, stając się starciem ideowym między dawnym światem pogańskiego politeizmu a triumfującym chrześcijaństwem. Debata dyplomatyczna między Symmachusem a św. Ambrożym zdefiniowała na nowo pojęcie rzymskości i legitymizacji władzy. Celem badań jest analiza tego sporu jako kluczowego punktu transformacji kulturowej i politycznej Cesarstwa Rzymskiego.	Udział w projekcie badawczym dotyczącym sporu o ołtarz Wiktorii pozwala na rozwinięcie kluczowych kompetencji akademickich i analitycznych. Głównym zyskiem jest doskonalenie umiejętności krytycznej analizy źródłoznawczej tekstów późnoantycznych, w tym pism Symmachusa i św. Ambrożego. Uczestnik rozwija zdolność rekonstrukcji złożonych procesów kulturowych oraz dostrzegania powiązań między religią, ideologią a polityką państwową. Ważnym elementem jest też warsztat argumentacyjny – analiza starożytnej retoryki uczy precyzyjnego formułowania wniosków i prowadzenia rzetelnej debaty naukowej.	prof. dr hab. Sławomir Bralewski	Opiekunem projektu jest prof. dr hab. Sławomir Bralewski, polski historyk i bizantynolog związany z Uniwersytetem Łódzkim. Jako członek Komisji Bizantynologicznej PTH specjalizuje się w historii starożytnej i średniowiecznej. Jego główne zainteresowania naukowe koncentrują się wokół relacji między państwem a Kościołem w późnym cesarstwie rzymskim (IV–VI w.).	Katedra Historii Bizancjum/ Instytut Historii

21	Koncepcja idealnego monarchy w późnym Cesarstwie Rzymskim (IV–V wiek)	Koncepcja idealnego monarchy w późnym Cesarstwie Rzymskim (IV–V wiek) stanowiła fundament legitymizacji władzy w epoce głębokich przemian politycznych i religijnych. Transformacja ustrojowa od pryncypatu do dominatu oraz chrystianizacja państwa zmusiły ówczesne elity do przededefiniowania antycznych cnót władcy. Pogańskie i chrześcijańskie panegirki, mowy oraz traktaty polityczne wykreowały nowy model suwerena. Nie był on już tylko pierwszym obywatelem, lecz ziemskim namiestnikiem Boga. Analiza tych koncepcji ukazuje mechanizmy ewolucji idei autokratycznej.	Udział w projekcie pozwala na rozwinięcie zaawansowanych kompetencji metodologicznych i filologiczno-historycznych. Kluczowym zyskiem jest opanowanie umiejętności dekonstrukcji propagandy imperialnej oraz analizy późnoantycznej literatury panegirycznej. Uczestnik rozwija zdolność krytycznego myślenia poprzez badanie ewolucji pojęć takich jak pietas, iustitia czy clementia w kontekście chrystianizacji władzy. Projekt doskonali również warsztat komparatystyczny, ucząc zestawiania pogańskich i chrześcijańskich wizji autokracji.	prof. dr hab. Sławomir Bralewski	Opiekunem jest prof. dr hab. Sławomir Bralewski z Uniwersytetu Łódzkiego, zajmujący się naukowo relacjami państwo-Kościół w późnym antyku. Jego dorobek, w tym dwutomowa monografia Symmachia cesarstwa rzymskiego z Bogiem chrześcijan oraz studia nad postrzeganiem władców (np. Teodozjusza II), bezpośrednio wpisuje się w analizę koncepcji idealnego monarchy (IV–V w.).	Katedra Historii Bizancjum/ Instytut Historii
22	Historia kobiet w XIX i XX wieku	Historia kobiet jest kluczem do poznania i zrozumienia całego XIX i XX wieku	Nowe odczytanie XIX i XX wieku w rozumieniu historii społecznej	dr Ewelina Maria Kostrzewska	W zainteresowaniach naukowych koncentruje się na historii społecznej, kobiet, kultury i obyczajów oraz dziejach Kościoła. Współpracuje z instytucjami oraz zespołami badawczymi, w tym z Komisją Historii Kobiet PAN. Autorka książek i artykułów naukowych publikowanych w prestiżowych wydawnictwach m.in. Routledge. Współuczestniczy w realizacji międzynarodowych projektów, a także grantów naukowych.	Katedra Historii Polski XIX wieku/Instytut Historii
23	Zbrodnia w Buczy w rosyjskiej propagandzie	Zbrodnia w Buczy z marca 2022 r. to przykład szeroko zakrojonej operacji dezinformacyjnej. W trakcie projektu zbadamy, jak rosyjska propaganda próbowała ukryć dowody i narzucić własną narrację. Przeanalizujemy wpisy, filmy i artykuły z pierwszych dni po wyzwoleniu miasta, ustalając, do kogo trafiały te przekazy i kto był na nie najbardziej podatny. Wykorzystamy głównie źródła polskojęzyczne, ale jeśli dysponujesz znajomością innego języka(ów) nawet w stopniu podstawowym, będzie to dodatkowym atutem. Mam nadzieję, że ten projekt ułatwi Ci zrozumienie mechanizmów współczesnej propagandy wojennej	Uczestnik projektu nabędzie umiejętności z zakresu krytycznego myślenia oraz analizy mediów. Nauczysz się rozpoznawać techniki manipulacji, weryfikować źródła informacji (fact-checking) oraz identyfikować mechanizmy dezinformacyjne. Rozwiniesz zdolność do dojrzałej oceny przekazów medialnych i wyciągania niezależnych wniosków. Udział w zajęciach to także praktyczny trening pracy z tekstem źródłowym, który będzie się mógł przydać na maturze z WOS-u, historii oraz w codziennym korzystaniu z internetu	dr Bartosz Kaczorowski	Jestem pracownikiem Katedry Historii Powszechnej Najnowszej UŁ. W trakcie wojny na Ukrainie trzykrotnie byłem w Buczy, w tym pierwszy raz dwa miesiące po opuszczenia miasteczka przez rosyjskich żołnierzy. Jestem autorem filmu dokumentalnego pt. "Bucza - historie niedopowiedziane", w którym podjąłem się analizy rosyjskiej dezinformacji na temat tej okrutnej zbrodni.	Katedra Historii Powszechnej Najnowszej/Instytut Historii